

PARSHAS SHEKALIM II | פרשת שקלים ב

LIKKUTEI SICHOS, VOLUME 26, P. 229FF.

Adapted from a *sichah* delivered on *Shabbos Parshas Mishpatim (Shabbos Parshas Shekalim)*, 5745 (1985)

Introduction

It is a positive Scriptural *mitzvah* for every adult Jewish male to give a half-*shekel* each year for the sacrificial offerings in the *Beis HaMikdash*.¹ The collection of these half-*shekalim* was announced on *Rosh Chodesh Adar*.² Every year, in commemoration of that event, on the *Shabbos* of – or before – *Rosh Chodesh Adar*, we read the passage commanding the gift of the half-*shekel*.³

That passage begins,⁴ “When you take a census of the Children of Israel... each one should give as atonement for his soul.... This is what they shall give... a half-*shekel*.”

Explaining the intent of the phrase, “This is what they shall give,” our Sages⁵ comment, “The Holy One, blessed be He, took out something similar to a coin of fire... and showed it to Moshe, telling him, ‘This is what they shall give,’ meaning, they should give [a coin] similar to this.”

An obvious question arises: A half-*shekel* was a common coin in circulation at that time. What was Moshe’s difficulty in comprehending the command to the extent that G-d had to show him a coin of fire?

Moshe’s difficulty came from the beginning of the commandment. He wondered: How can giving money bring about “atonement for one’s soul”? How can a mere physical act correct a spiritual imperfection?

By showing him a coin of fire, G-d was explaining that the actual physical coin that a Jew gives becomes a “coin of fire,” joining together two opposites, the spiritual and the physical. This *mitzvah* is not a simple physical act; it gives expression to the fire of the Jew’s soul. Indeed, the effect is more encompassing; the nature of the coin changes. It is no longer a mere physical entity. The physical and the spiritual merge, and the actual coin becomes a coin of fire.

By saying that G-d “took out something like a coin of fire,” our Sages imply that the unity of the physical and the spiritual – that a physical coin can become a coin of fire, that money can atone for the soul – is something that can only be brought about by G-d Himself. It is His command that makes this union of opposites possible.

The lesson from the half-*shekel* is all-encompassing: Whenever we give money for a *mitzvah* or to charity – and similarly, whenever we speak words or do deeds that fulfill a *mitzvah* – we are not giving a mere physical coin, speaking ordinary words or performing ordinary actions, for the coin is a “coin of fire,” and the words and actions are spiritual and holy entities.

1. *Rambam, Hilchos Shekalim* 1:1.

2. *Ibid.* 1:9.

3. *Rambam, Hilchos Tefilah* 13:20.

4. *Shmos* 30:12-13.

5. *Talmud Yerushalmi, Shekalim*

1:4; *Midrash Tanchuma, Parshas Ki*

Sissa, sec. 9, *Parshas Naso*, sec. 11; *Bamidbar Rabbah* 12:3; quoted by *Rashi, Shmos*, loc. cit.

Mitzvos that Are Aflame

How Can Man Atone for His Soul?

1. On the verse¹ describing the command to give the half-*shekel*, “This is what they shall give... half a *shekel*,” our Sages² comment:

The Holy One, blessed be He, took out something similar to a coin of fire... and showed it to Moshe, telling him, *Zeh yitnu*, “This is what they shall give,” i.e., they should give [a coin] similar to this.

There is an obvious question: What was Moshe’s difficulty in comprehending the meaning of a half-*shekel* to the extent that it was necessary for G-d to show him a coin of fire?

*Tosafos*³ explain that this was necessary because by giving this gift, each Jew would receive “atonement for his soul,”⁴ and Moshe wondered, “What could a person give as atonement for his soul?”

Clarification of this matter is nevertheless necessary: Why was it so difficult for Moshe to fathom that giving a half-*shekel* could bring about atonement for a person’s soul? Moshe was “the select one of all mankind who comprehended... more than any other person”⁵ and represented the ultimate perfection of humanity’s intellectual prowess. And yet, every simple sermonizer whose intellectual abilities are in no way comparable to those of Moshe will offer an elementary explanation why this is possible, saying: Whenever a Jew fulfills a *mitzvah*, he is given a reward, and sometimes a very great reward, as the Torah

א. אויפן פסוק “זֶה יִתְּנוּ גו” (בֵּינֵי צִוּוּי פּוֹן מַחְצִית הַשֶּׁקֶל) זאגן חז”ל: כִּמִּין מִטְּבַע שֶׁל אֵשׁ הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא . . . וְהִרְאָהוּ לְמֹשֶׁה וְאָמַר לוֹ זֶה יִתְּנוּ, כִּזֶּה יִתְּנוּ.

וואס איז די שוועריקייט אין “מחצית השקל” ביז אז דער אויבערשטער זאל דערפאר דארפן באווייזן צו משה רבינו א “מטבע של אש”? איז תוספות מבאר, אז “תמה (משה) על הדבר מה יוכל אדם לתן כפר נפשו”.

אָבֵעֵר דאָס פּאָדערט אַ בִּיאור:

וואס איז געווען די תמיה ופלא ביי משה רבינו וואס די נתינה פון מחצית השקל קען זיין “כפר נפשו” - יעדער פשוט/ער שטאט מגיד [וועמענס שכל איז שקלא בערך פלג וכלל צו שקלו של משה רבינו - דער “נבחר מכל מין האדם אשר השיג . . . יותר כו”], און תכלית השלימות אין שקל] איז עס מסביר גאר בפשטות: ווען א איד איז מקיים א מצוה קומט אים דערפאר א שכר ולפעמים א שכר גדול

1. *Shmos* 30:13.

2. *Talmud Yerushalmi, Shekalim* 1:4; *Midrash Tanchuma, Parshas Ki Sissa*, sec. 9, *Parshas Naso*, sec. 11; *Bamidbar Rabbah* 12:3; quoted by *Rashi, Shmos*, loc. cit. See *Likkutei*

Sichos, Vol. 16, p. 381; note the sources cited there.

3. *Tosafos, Chulin* 42a, s.v. *zos*. See the passages from the Midrash cited in *Likkutei Sichos*, loc. cit., footnote 2, and pages 383 and 389ff., there.

4. *Shmos* 30:12.

5. The seventh of *Rambam’s* Thirteen Principles of Faith, listed in his commentary on the Mishnah, the introduction to ch. 10 of *Tractate Sanhedrin*.

promises,⁶ “If you walk in My statutes... I will grant you your rains in their season...” and all the other blessings that are mentioned in that passage.⁷ Similarly, in the present context, it could well be said that as a reward for fulfilling the *mitzvah* of the half-*shekel*, one receives “atonement for his soul.”

If so, why was it such a wonder for Moshe that “atonement for his soul”⁸ would be granted as a reward for fulfilling the *mitzvah*⁹ of giving a half-*shekel*?

The answer G-d gave – showing Moshe a coin of fire – also requires explanation:

a) Why did He show him specifically a coin of fire?

If the intent is that everything in the spiritual realms exists as fire – as reflected in the verse, “His servants are flaming fire”¹⁰ – and, therefore, when G-d shows any entity, it will be of fire – it is not important to specifically emphasize that the coin shown to Moshe was of fire. After all, everything in the spiritual realms is of fire. Conversely, we find that – as reflected in the straightforward meaning of the verse,¹¹ “You shall erect the Sanctuary as prescribed, like I showed you on the mountain” – G-d showed Moshe an image, not of

ביותר, כמו שְׁנָאֵמַר” “אם בְּחַקְתִּי תִלְכוּ גו’ וְנִתְתִּי גְשָׁמֵיכֶם בְּעֵתָם גו’” אֲלֶע בְּרָכוֹת וְוָאס וְוַעֲרַן דָּאָרְט אוֹיִסְגֶּעֶרֶכֶנְט; וְעַל דֶּרֶךְ זֶה בְּנִדּוֹן דִּיִּדן: אֲלֵס שְׂכָר פּוֹן מְקַיִים זַיִן מְצוֹת מַחְצִית הַשְּׁקֶל בְּאִקוּמַט מְעַן “כִּפָּר נִפְשׁוּ”.

איז וואס איז דער פֿלא און - אַ גְרוֹיִסְעֶר פֿלא פּוֹן מֹשֶׁה רַבִּינוּ וְוָאס דוֹרְךְ דֶּער מְצוּהָ גִיט מְעַן “שְׂכָר” - “כִּפָּר נִפְשׁוּ”?

אויך איז ניט פֿאַרשטאַנדיק דֶּער עֲנִטְפֶּער פּוֹן דַּעם אוֹיבְעֶרשְׁטֶן - הֶרְאָהוּ “מִטְבֵּעַ שֶׁל אֵשׁ”:

(א) וְוָאס איז דֶּער דִּיּוּק “מִטְבֵּעַ שֶׁל אֵשׁ” דוֹקָא? - וּמָמָה נִפְשָׁךְ:

אויב דער דיוק פון “אש” איז מצד דעם וואס אלע ענינים דלמעלה זיינען של “אש” (“מִשְׁרָתִיו אֵשׁ לוֹהֵט” וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה), און דערפֿאר, ווען דער אויבערשטער באווייזט א דבר מסוים איז עס בצורת “אש” - איז דאך ניט נויטיק דאס צו מדגיש זיין במיוחד דא (וויבאלד אז אלע ענינים דלמעלה זיינען של אש);

און אויב מ'זאל זאגן, אז לולא דער הדגשה “מִטְבֵּעַ שֶׁל אֵשׁ” וואלט מען געקענט מיינען אז דער אויבערשטער האט באווייזן א מִטְבֵּעַ כִּפְשׁוּטָה, מִטְבֵּעַ שֶׁל כֶּסֶף (און ניט של אש) - עַל דֶּרֶךְ “וְהִקְמַת אֶת הַמִּשְׁכָּן כְּמִשְׁפָּטוֹ אֲשֶׁר הִרְאִיתָ בְּהָרִי”, וואס מען האט אים באווייזן

6. Vayikra 26:3-4.

7. Midrash Tanchuma, Parshas Mishpatim, sec. 15, and other sources specifically state that G-d grants life as a reward for observing the *mitzvah* of *tzedakah*, which usually entails giving money. Now, Moshe was already commanded regarding deeds of kindness before the commandment to give a half-*shekel* – and, as Rambam writes in his introduction to the *Mishneh Torah*, the *mitzvos* were given “with their explanations.” Thus, he was already aware that giving *tzedakah*

could bring life as a reward. If so, why did the fact that the half-*shekel* brings atonement for one’s soul arouse his amazement?

8. Note our Sages’ statement (*Pesachim* 8a and the sources mentioned there) that a person will say straightforwardly, with certainty that his wish will be fulfilled, “I am giving this *sela* (a silver coin of the Talmudic era) to *tzedakah* so that my son will live.”

9. The question in the main text is particularly emphasized by the

wording of *Tosafos*, loc. cit., that Moshe’s question was: What could possibly bring about atonement for the soul? In other words, Moshe could not fathom that any physical entity could bring about atonement for the soul. Moshe was not only bewildered at the thought that the half-*shekel* could bring atonement; he did not see how anything that man might do could possibly bring atonement.

10. *Tehillim* 104:4.

11. *Shmos* 26:30.

a spiritual Sanctuary, but of a physical Sanctuary.¹² Thus, the question becomes reversed: If, without emphasizing that G-d showed Moshe a coin of fire, we would have understood that He showed him a simple, physical coin, one of silver or the like, why is the half-*shekel* unique in that it required Moshe to be shown specifically a coin of fire?

b) And, primarily, in what way did G-d showing Moshe a coin of fire answer his original question: How can giving a half-*shekel* serve as atonement for one's soul?

Not to Accept a Simple Answer

2. On the surface, it is possible to say that the two questions concerning G-d's reply answer each other: The question of how giving a half-*shekel* can serve as atonement for one's soul is answered by G-d showing Moshe a coin of fire. When a Jew fulfills a *mitzvah* – something commanded by G-d's word, of which it is said,¹³ “Is not My word like fire?” – using a physical coin, the coin becomes a coin of fire. How much more so is this true when he fulfills this *mitzvah* with vitality and energy (the fire of his soul).¹⁴ Accordingly, giving such a coin can bring about atonement for his soul.

However, this explanation reinforces the first question asked at the outset: Why was Moshe so amazed by this? Such an explanation a) is one that is frequently given by every sermonizer, and b) applies regarding all the *mitzvos*. It is frequently said that by doing a *mitzvah*, one draws down and brings about an aspect of fire (spirituality)¹⁵ within the

דעם תבנית פון אַ משפּן גשמי“ (על פי פשוטו של מקרא) - פאדערט זיך ביאור (לאידך): מיט וואס איז אנדערש מחצית השקל וואס ביי אים איז מוכרח צו ווייזן אַ “מטבע של אש” דוקא?

(ב) ועיקר: וואו איז דא דער ענטפער אויף משה רבינו'ס תמיה (ווי אזוי קען די נתינה פון א מחצית השקל זיין כפּר נפשו) דורך דעם וואס הראהו הקדוש ברוך הוא “מטבע של אש”?

ב. לכאורה וואלט מען געקענט זאגן, אַ די צוויי שאלות הנ"ל (אין דעם ענטפער פון אויבערשטן) ווערן פארענטפערט אחת בחברתה:

דער ענטפער אויף דער תמיה ווי קען די נתינה פון מחצית השקל זיין “כפּר נפשו” איז - הראהו הקדוש ברוך הוא “מטבע של אש”: ווען אַ איד איז מקיים אַ מצוה (כה דברי באשׁ) דורך אַ מטבע גשמי, ועל אחת כמה וכמה ווען ער איז מקיים די מצוה מיט חיות און התלהבות (“אש” שבנפשו) - ווערט עס אַן ענין של “אש”, און דעריבער קען די נתינה זיין “כפּר נפשו”.

אבער על פי זה ווערט נאך שטארקער די (ערשטע) שאלה הנ"ל (סעיף א) - וואס איז מלכתחלה די תמיה פון משה רבינו: אַט די הסברה (אַז דורך מקיים זיין א מצוה ווערט אַן ענין פון “אש”) - איז (א) אַ דרש רגיל ביי יעדן דרשן, און (ב) בנוגע צו אַלע מצוות, אַז דורך טאן א מצוה איז מען ממשיך און פועל אין דעם דבר מצוה אַן ענין פון “אש” (רוחנית). איז וואס איז די

12. See *Menachos* 29a.

13. *Yirmeyahu* 23:29.

14. See *Likkutei Sichos*, Vol. 3, p. 925ff.; Vol. 15, p. 390ff., et al.

15. See *Likkutei Amarim* by the

Maggid of Mezritch, sec. 227 (p. 55a); Or *Torah*, *Parshas Acharei*, p. 38c-d.

object used for the *mitzvah*. Why, then, did Moshe wonder when he was shown a coin of fire as an example of the coin to be given for the half-*shekel*?¹⁶

Furthermore, if that was the reason, it would have been sufficient for G-d to simply tell him that fulfilling the *mitzvah* transforms the coin into a coin of fire. Indeed, seemingly, this concept should have been conveyed through speech, just like all the other aspects of the Torah and its *mitzvos* were communicated to Moshe via speech. Why did G-d have to take out a coin of fire and show it to Moshe, saying, “This is what they shall give”?

All this compels us to say that there is a unique element that applies to the half-*shekel* that does not apply to all other *mitzvos*.

תמיהה פון משה רבינו, און ביי דעם ענין פון מחצית השקל דוקא?

זאת ועוד; אויב צוליב דעם, וואלט געווען גענוג אז דער אויבערשטער זאל זאגן משה'ן אז דורך דער מצוה וועט די מטבע ווערן אן ענין פון "אש"; ואדרבא עס האט געדארפט זיין דוקא (און נאר) דורך זאגן - ווארום אזוי איז דאך געווען די נתינה פון כל התורה ומצותיה צו משה'ן! פארוואס האט דא דער אויבערשטער געדארפט ארויסנעמען און באווייזן א "מטבע של אש" און זאגן "זה יתנו"?

דערפון וואס דוקא ביי דעם ענין האט זיך געפאדערט די פעולה מיוחדת פון אויבערשטן צו באווייזן "מטבע של אש" און זאגן "זה יתנו" - איז מוכרח צו זאגן, אז ביי מחצית השקל איז דא אן ענין מיוחד וואס איז ניטא ביי אלע אנדערע מצות.

Does the Reward Match the Act?

3. The core of the explanation is that there are two ways to understand the concept of the reward given for the observance of *mitzvos*:¹⁷

a) The fulfillment of a *mitzvah* is an action whose substance and content lead to a specific reward. The reward results directly from the act of doing the *mitzvah*.

b) From the standpoint of logic, the content of the act of the *mitzvah* does not appear connected to the specific reward. It is only that G-d desired to give this specific reward for fulfilling the given *mitzvah*. Regarding the *mitzvos* themselves, there are *mitzvos* whose fulfillment is not motivated by logic, but they are carried out

ג. די נקודת הביאור אין דעם - יש לומר:

דער ענין פון שכר מצוה - קען זיין אויף צוויי אופנים¹⁷: (א) די עשית המצוה איז אזא פעולה וואס מצד תוכן ענינה - ברענגט זי שכר פלוני; דער שכר איז א "מסובב" פון פעולת המצוה. (ב) תוכן פעולת המצוה איז ניט שייך (על פי שכל, על כל פנים) צו שכר פלוני, נאר אזוי איז רצונו של הקדוש ברוך הוא, צו געבן דעם דאזיקן שכר פאר דעם קיום פון דער געוויסער מצוה.

דכשם ווי בנוגע די מצות עצמן זיינען פאראן מצות וואס מען טוט זיי ניט מצד

16. To reiterate: The question is two-fold. The concept explained seems straightforward, one that many

preachers would present. Why was Moshe, the quintessence of wisdom, baffled by the idea? And why is the

lesson specifically associated with the half-*shekel* and not another *mitzvah*?

solely because G-d said, “This is a decree that I ordained, a statute that I established.”¹⁸ Similarly, the reward for observing the *mitzvos* need not be a matter that is understood. G-d may grant a great reward – one that exceeds what logic would prescribe – for the observance of a given *mitzvah* (even a *mitzvah* in the category of *mishpatim*, one that can be logically understood) simply because this is His will.

The second explanation is relevant regarding the matter at hand – atonement for the soul as reward for the *mitzvah* of giving a half-*shekel*. A half-*shekel* (a material coin) and atonement for the soul (something spiritual) do not appear to have a connection with each other. Indeed, they look to be polar opposites.

We see this regarding the purpose of man’s creation, which is to serve his Creator.¹⁹ Money, whether silver or gold, is – even among other physical objects – an extremely lowly entity.²⁰ As evident in actual fact, the desire for money can drag a person down to the lowest depths.²¹ Indeed, “It was clear to our Sages that a person would not restrain himself when faced with the possibility of losing his money,”²² and *halachah* recognizes that “a person becomes over-agitated because of his money.”²³

(It could be said that this concept is also expressed in the actual location of silver and gold. Among inanimate objects, they are found, by and

הטעם, נאָר ווייל “גזירה גזרתי חקה חקקתי”¹⁸ - אזוי איז אויך בנוגע צו שׂכר המצוות, אז עס קען זײַן אז אויך געוויסע מצוות (אויך פון דעם סוג “משפטים”) זאל מען געבן אַ שׂכר גדול בערך המצוה, ווייל אזוי איז רצונו של הקדוש ברוך הוא, “חקקה חקקתי”.

ועל דרך זה בענינו - דער “שׂכר” פון “כפר נפשו” פאר דער מצוה פון נתינת מחצית השקל:

וויבאלד אז מחצית השקל (א מטבע גשמיית) און “כפר נפשו” (רוחניות) האבן קיין ערך ניט צווישן זיך, ביז זיי זײַנען הפכים מן הקצה אל הקצה

[ווי מען זעט בנוגע תכלית בריאת האדם - לשמש את קונו: מִמֶּן - כֶּסֶף וְזָהָב - אִיז (צווישן ענינים גשמיים גופא) אַ דָּבָר הַכִּי תַחְתּוֹנִים. ווי מ'זעט עס במוחש ביי “תאות ממון” ווי נידעריק דאס קען מוריד זײַן אַ מענטשן, ביז אז “קים להו לרבנן דאין אדם מעמיד עצמו על ממונו” און “אדם בהיל על ממונו”¹⁸

(ויש לומר אז דאס דריקט זיך אויס אויך אין דעם מקום פון כסף וזהב כפשוטם: אין סוג הדומם גופא, איז מקומם (ברובם) במעמקי

17. Note *Shelah*, *Beis Acharon*, p. 12a-b.

18. This expression is cited in many sources. *Midrash Tehillim* (Buber ed.), ch. 9:2; *Midrash Tanchuma*, *Parshas Chukas*, secs. 3, 8; *Bamidbar Rabbah* 19:1, 8, et al. use the wording, “It is a statute I established, a decree that I ordained.”

19. Mishnah, *Kiddushin* 82a.

20. For this reason as well, it could be

said that money is referred to (in *Devarim* 11:6; see *Rashi’s* commentary based on *Pesachim* 119a, *Sanhedrin* 110a, *Bamidbar Rabbah* 18:13; note the sources cited there) as “all the possessions that were at their feet,” i.e., money reflects the level of feet.

21. Note that the sin of the Golden Calf – for which the half-*shekel* came to atone (*Talmud Yerushalmi*, *Shekalim* 2:3; *Midrash Tanchuma*, *Parshas Ki Sissa*, secs. 10-11; et al.) –

came as a result of the multitude of silver and gold the Jews possessed, as indicated by the verse (*Hoshea* 2:10, cited by *Rashi*, *Devarim* 1:1, s.v. *Di Zahav*), “I gave them much silver and gold, but they made it for Baal.” See also *Rashi*, *Shmos* 32:31.

22. *Shabbos* 153a; the Alter Rebbe’s *Shulchan Aruch*, *Orach Chayim* 266:1, 329:7.

23. *Shabbos* 117b, et al.; *Rambam*, *Hilchos Shabbos* 6:22, 23:20.

large, embedded in the depths of the earth,²⁴ the very lowest levels. Afterwards, to produce metal that is useful, it is necessary to first refine them by smelting them in fire – as it is written, “a crucible for silver and a furnace for gold.”²⁵)

Conversely, the goal of the *mitzvah* is to bring about atonement for the soul. Every soul is a spiritual entity on a very lofty level. How much more so does this apply regarding the soul of a Jew, which is “an actual part of G-d from Above.”²⁶

Logically, based on the substance of the act alone, there are no grounds to say that the act of giving physical money, something so very lowly, should be able to bring about atonement for the soul, which is “an actual part of G-d from Above,” the loftiest of peaks.²⁷

True, giving the half-*shekel* is a *mitzvah* and therefore, like all *mitzvos*, it is “fire,” something spiritual, as stated in sec. 2. However, this element is not associated with the physical coin itself.²⁸ The fire comes from the *mitzvah*, the spirituality of the act, but the coin itself remains a physical object. Thus, the substance of the act of the *mitzvah* itself – giving a physical coin – does not at all correlate with the achievement of bringing about atonement for the soul.

Satisfying Moshe’s Questions

4. Based on the above, we can explain the cause of Moshe’s amazement and doubt. From

הַאֲדָמָה דְּקָאָאָ, תַּחְתּוֹן שְׂאִין תַּחְתּוֹן לְמִטָּה מְמַנּוּ, אִין דְּעִרְנָאָךְ מִזּוּ אִין זִין - מִצְרָךְ לְכֶסֶף וְכוּר לְזָהָב²⁴)

וְלֵאֲדָךְ אִין “כֶּפֶר” נִפְשׁוּ - יְעַדַּע נִפְשׁ - אַ דְּבַר הִכִּי נַעֲלָה, וְעַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה דִּי נִפְשׁ פּוֹן אַ אִידֵן וְזֵאָס אִין “חֵלְקָא אֱלֹקָה מִמַּעַל מִמּוֹשׁ”²⁵],

הָאֵס קִיין אָרֵט גֵּיט עַל פִּי שְׁכַל, אַז דִּי פֻּעִילָה פּוֹן נְתִיבַת מְמוֹן גְּשָׁמִי (תַּכְלִית הִירִידָה), זֵאל מִצַּד תּוֹכּוֹן עֲנִינָה פּוּעִלֵין דְּעַם עֲנִיין פּוֹן “כֶּפֶר נִפְשׁוּ” פּוֹן אַ “חֵלְקָא אֱלֹקָה מִמַּעַל מִמּוֹשׁ” (תַּכְלִית הִעִילוּי²⁶)!

אִין אָף עַל פִּי אַז זִיִּיעֲנִידִיק אַ מִצְוָה וְזֵעֵר עֵס וְזִי אֱלַע מִצְוֹת “אֵשׁ” (כִּנּוּל סְעִיף ב) רִוּחַנִיּוֹת - אִין דָּאָךְ דָּאָס גֵּיט אַ שִׁנּוּי וְזֵעֲלָכֶער אִין פֶּאַרְבּוּנְדֵן מִיט דְּעַר מִטְבַּע גְּשָׁמִית גּוּפָא²⁷, וְזֵאָרֹם דְּעַר “אֵשׁ” קוֹמֵט מִצַּד דְּעַר “מִצְוָה” (וְרוּחַנִיּוֹת) שְׂבֻזָּה, אָבֶער דִּי מִטְבַּע עֲצָמָה בְּלִיבֵט אַ מִטְבַּע גְּשָׁמִית. קוֹמֵט אוֹיס, אַז דִּי פֻּעִילֵת הַמִּצְוָה (דִּי נְתִיבָה פּוֹן אַ מִטְבַּע גְּשָׁמִית) גּוּפָא - אִין כָּלֵל גֵּיט בְּעֶרְךְ (מִצַּד תּוֹכּוֹן עֲנִינָה) צו קִעֲנֵן אוֹיפִטָאָן “כֶּפֶר נִפְשׁוּ”.

ד. און דאס איז געווען די תמיהה (וספק) פון משה רבינו:

24. Note the explanation in *Sefer HaMaamarim* 5700, p. 114 (see also *Toras Chayim, Shmos*, p. 112b; in the new ed., Vol. 1, p. 77c), which states that a mountain refers to an elevation of the level of inanimate matter.

25. *Mishlei* 17:3, 27:21. See *Tanya, Iggeres HaKodesh*, Epistle 12; the *maamarim* for *Parshas Shekalim*,

including *Torah Or*, p. 111c, *Sefer HaMaamarim* 5630, p. 112, et al.

26. *Tanya*, the beginning of ch. 2, based on *Iyov* 31:2.

27. In particular, the above applies according to the interpretation of “atonement for his soul” found in the writings of the *Arizal*, *Taamei HaMitzvos*, *Parshas Ki Sissa*, and *Sefer HaLikkutim*, *Parshas Ki Sissa*.

See *Likkutei Levi Yitzchak al Pesukei Tanach*, the bottom of p. 52.

28. Note that there are many expressions of holiness that do not bring about a change in an object’s material substance, but merely in its spiritual form, for example, a Torah scroll and the like. See *Mefanei’ach Tzafunot*, ch. 1, sec. 5, and the sources mentioned there.

the standpoint of his understanding – i.e., the understanding of the Torah – it appears that the reward of atonement for the soul received for giving a half-*shekel* is a *chok*, a statute that transcends logic. According to logic, it arouses wonder and raises questions. Nevertheless, since this is G-d's will, “a statute that I established,” therefore, “you have no right to question it.”²⁹

Nevertheless, the fact that G-d did not define or refer to the *mitzvah* of the half-*shekel* as a *chok* compels us to say that there is a rationale for it.³⁰ For this reason, Moshe wondered, “What can a person give as atonement for his soul?” How can there be a rational explanation for the fact that giving a physical coin, a half-*shekel*, is an action that can bring about atonement for one's soul?

G-d answered him by showing Moshe a “coin of fire... and telling him, ‘Give this.’” G-d showed Moshe that when a Jew gives a half-*shekel*, the actual coin – not only the spiritual dimension of the *mitzvah* involved – becomes a “coin of fire.” Accordingly, it is also possible to logically understand the connection between the substance of the act of giving a half-*shekel* and the reward of atonement for one's soul.

(There is a difference between the half-*shekel* and other monies given as *tzedakah*. We do find^{7,8} life being granted as a reward for giving *tzedakah*. However, the reward is not associated with the coin itself. Instead, there is a logical cause-and-effect relationship, as our Sages³¹ said, “You revived the soul of the poor person and the members of his household. Your reward will

מצד שכלו של משה - שקל דתורה - איז אויסגעקומען, אז דער “שכר” פון “כפר נפשו” אויף דער נתינה פון מחצית השקל איז בגדר “חקה”; על פי שכל איז עס א דבר תמוה ויש מקום להרהור כו', נאר וויבאלד אז דאס איז רצונו של הקדוש ברוך הוא, “חקה חקקתי” - איז “אין לך רשות להרהר בהן”;

אבער לאידך: דערפון וואס דער אויבערשטער האט ניט מגדיר געווען און ניט אנגערויפן די מצוה פון מחצית השקל א חקה - איז זיכער, אז עס איז דא א הסברה אין דעם³¹. און דערפאר “תמה (משה) . . מה יוכל אדם לתן כפר נפשו”: ווי קען זיין א ביאור והסבר אויף דעם על פי שכל, אז די נתינה פון א מטבע גשמית (מחצית השקל) איז א פעולה וואס קען אויפטאן “כפר נפשו”.

אויף דעם האט אים דער אויבערשטער געענטפערט דערמיט וואס הראהו “מטבע של אש . . ואמר לו זה יתנו”. דער אויבערשטער האט אים באוויזן אז ווען אידן גיבן מחצית השקל ווערט דעמאלט די מטבע נצחה (ניט נאר) מצד דער רוחניות פון דער “מצוה” שבה א “מטבע של אש”, במילא איז אויך על פי שכל פארשטייט מען דעם קשר צווישן דעם “תוכן” פון נתינת מחצית השקל און “שכר” פון “כפר נפשו”.

מה שאין כן בא צדקה - טוט עס אויף כלל ניט די מטבע - נאר כמאמר חזו"ל³¹ (וואס איז א סברא פשוטה): אַתָּה הַחַיִּיתָהּ אֶת נַפְשִׁי וּבְנֵי בֵיתִי אִיז

29. Yoma 67b; see Rashi's commentary there, s.v. *shema*. See also Rashi, *Bamidbar* 19:2; Rambam, the conclusion of *Hilchos Me'ilah*.

30. This is particularly true since

the fact that giving a half-*shekel* brings about atonement for one's soul does not only constitute the reward for the *mitzvah*, but is also the reason and the motivating purpose

for the *mitzvah*. This is the very opposite of the idea of a *chok*.

31. See *Midrash Tanchuma, Parshas Mishpatim*, sec. 15.

be that your soul and souls of the members of your household will be saved.” How? “Measure for measure.”³² By contrast, the half-*shekalim* were used for fashioning the sockets of the Sanctuary,³³ an act that does not have a direct connection with atonement for the soul.)

Therefore, there were grounds for Moshe’s question: How can any material entity or act – even the sockets of the Sanctuary – bring about atonement for one’s soul?

Connecting the Spiritual Source with Material Reality

5. G-d answered Moshe’s question by showing him a coin of fire and saying, “Give this.” By doing so, He was not merely offering an explanation of His command. Instead, He was bringing about a new development. The half-*shekel* that the Jews were commanded to give would not be a mere physical coin; it would become a “coin of fire.” In other words, a new development took place then. G-d showed Moshe that, in its source, the coin existed as a coin of fire from beneath G-d’s Throne of Glory and He commanded him, “This is what they shall give.” He was telling Moshe that this very coin is what the Jews will be giving. The coins they will give will be exactly the same as this heavenly coin.³⁴ From that time on, this motif has continued to be present within the *mitzvah* of giving a half-*shekel* for all time.

All *mitzvos* infuse spiritual energy, fire, into the objects with which they are fulfilled, as stated above. However, in addition to the *mitzvah* of the half-*shekel* drawing down and activating a dimension of “fire” (spiritual energy) within the coin, the novel dimension of the half-*shekel* is that the coin itself becomes a “coin of fire.”

שָׁכְרוּ נַפְשׁוֹ וְנַפְשׁוֹ בְּנֵי בֵיתוֹ, מִדָּה
כְּנִגְדַּת מִדָּה

פּוֹן דַּעַם מַחְצִית הַשֶּׁקֶל אֲבַעַר
הָאֵט מֵעַן גְּעַמְאֲכַט דִּי אֲדָנִים
לְמִשְׁכַּן אִיזוּ וְוִי קָעַן זֵינִן דְּבַר אִיזָה
שְׂיָהָה - “מֵה”, אֲפִילוּ הָאֲדָנִים -
כִּפְר לְנַפְשׁוֹ.

ה. דער ביאור אין דעם:

דערמיט גופא וואס הראהו הקדוש ברוך הוא “מטבע של אש” און געזאגט “זה יתנו” - האט דער אויבערשטער פועל געווען אויפגעמאכט א חידוש: דער מחצית השקל וואס אידן האבן געגעבן דאמאלס (און דאס ווערט נמשך במצות מחצית השקל - תמיד כל הימים) איז נישט נאר א מטבע גשמית, נאר אויך א “מטבע של אש”: דאס הייסט דעמאלט איז נתחדש געווארן, אז די מטבע וואס דער אויבערשטער האט באוויזן משה’ן - די מטבע ווי זי איז (בשרשה) אש שתחת כסא הכבוד - איז “זה יתנו” בני ישראל, מטבע כזה ממש³⁴.

אין צוגאב דערצו וואס דורך דער מצוה איז מען ממשיך און פועל אין דער מטבע אן ענין פון “אש” (וואס דאס איז אזוי ביי אלע מצוות, כנ”ל), איז ביי מחצית השקל דא א חידוש מיוחד - אז די מטבע עצמה איז “מטבע של אש”.

32. Cf. *Sanhedrin* 90a, et al.

33. *Rashi*, *Shmos* 25:2, 30:15, based on *Talmud Yerushalmi*, *Shekalim* 1:1. (When the Sanctuary was constructed, the Jews each gave two half-*shekel* donations - one for the sockets of the Sanctuary and one for the communal

sacrifices. In subsequent years, only one half-*shekel* was given and it was used for the sacrifices.)

34. On this basis, we can straightforwardly appreciate the opinion of the authorities (*Rambam*, *Hilchos Shekalim* 1:1) who rule that giving

the half-*shekel* is distinct from all other gifts required by the Torah in that the entire amount must be given at one time. See *Likkutei Sichos*, Vol. 16, p. 386ff., and Vol. 31, p. 132ff. (translated on p. 412).

The novel dimension here is that not only is the coin a coin of fire in its spiritual source, but that through the *mitzvah* that is fulfilled with it, the actual physical coin becomes transformed. Even as the half-*shekel* descends through the chainlike progression of spiritual realms – what is known as *Seder Hishtalshelus* – until it becomes manifest in this physical world, it exists as a “coin of fire.”

Every material entity has a spiritual source from which it derives. However, through the process of chainlike descent, the spiritual quality of that source remains in the higher realms and the entity as it exists in this material realm is physical in nature. The uniqueness of the half-*shekel* is that the fulfillment of the *mitzvah* brings about a change in the coin as it exists in this material world – it is transformed into a “coin of fire.”

When the Physical and the Spiritual Become One

6. On this basis, we can understand the novel element of the half-*shekel* in relation to all the other *mitzvos* and why it was necessary for G-d to perform a special act – to take out a coin of fire and say, “Give this.”

Whenever a Jew fulfills a *mitzvah*, the *mitzvah* draws down spiritual vitality (“fire”) into the physical action.³⁵ Nevertheless, in these instances, the physical entity remains below its spiritual source. It is only that spiritual vitality is drawn down into the material entity. This is the concept of *Seder Hishtalshelus*, “the Chainlike Order,” the progression of levels of existence in the spiritual realms. The entity in the lower realm derives from the entity in the higher realm. Moreover, at times, the source in the higher realm shines within and

דער חידוש אין דעם איז ניט אַן
בַּשְׂרָשָׁה אִיז עַם אַ “מִטְבַּע שֶׁל אֵשׁ”

- דאָס איז ביי אַלע דְּבָרִים גְּשָׁמִיִּים,
וְנֹאס זײ אַלע ווערן נִשְׁתַּלְשַׁל פֿון
זײער רוחניות'דיקן שרש, אָבער
זײער מְקוֹר גֶּעפִינט זיך און בְּלִיבֵט
לְמַעַלָּה און זײ זײנען לְמַטָּה אַ דְּבַר
גְּשָׁמִי -

נָאָר אִין דָּעם וְנֹאס אויך נָאָךְ דָּעם
ווי די מִטְבַּע איז נִשְׁתַּלְשַׁל גְּעוּוֹאָרן און
אַראַפֿגעקומען אין עולם הַזֶּה הַגְּשָׁמִי,
אִיז דורך דָּעם וְנֹאס מ'איז מְקַיִּים
מיט איר די מִצְוָה פֿון מַחְצִית הַשֶּׁקֶל,
ווערט אויפֿגעטאָן אַ שִׁנּוּי אִין דָּער
מִטְבַּע אַז זי ווערט (ווי זי גֶעפִינט זיך
בְּגִשְׁמִיּוֹת) אַ “מִטְבַּע שֶׁל אֵשׁ”.

1. עַל פִּי זֶה וועט מען אויך פֿאַרשטיין
דעם חידוש מיוחד פֿון מַחְצִית הַשֶּׁקֶל
- וְנֹאס הָאֵט גֶּעפֿאַדערט אַ פֿעולָה
מיוחדת פֿון אויבערשטן “מִטְבַּע שֶׁל
אֵשׁ הוציא . . . וְאָמַר זֶה יִתְּנוּ” - לְגַבִּי
אַלע אַנדערע מִצְוֹת:

דאָס וְנֹאס מען גֶּעפִינט ביי אַלע
מִצְוֹת, אַז אַ מִצְוָה איז ממשׁיך אַ
חיות רוחני (“אֵשׁ”) אין דער עֲשִׂיָּה
גְּשָׁמִית³⁶, איז דאָס אַלץ אין אַן
אופן וְנֹאס דער גְּשָׁמִי עֲצָמוּ איז און
בְּלִיבֵט לְמַטָּה מְקוֹרוֹ, מַהרוּחָנִי,
נָאָר אִין דָּעם גְּשָׁמִי איז מען מְשִׁיך
אַ חיות רוחני (וְנֹאס דאָס איז דער
ענגן פֿון “הִשְׁתַּלְשַׁלוֹת”, אַז אין דָּעם
“תְּחַתּוֹן” איז דאָ (וְלִפְעָמִים אויך

35. As is well known, this is the unique development of the Giving of the Torah. At that time, the decree that “the higher realms will not descend to the lower

realms and the lower realms will not ascend to the higher realms” was nullified (*Shmos Rabbah* 12:3; *Midrash Tanchuma, Parshas Va'eira*, sec. 15). As a result, a connection

was established between physicality and spirituality and, consequently, a physical activity can bring about a spiritual effect.

illuminates the entity in the lower realm. However, even then, the entity in the lower realm remains below and is distinct from its source in the higher realm.

By contrast, the novel element of the half-*shekel* is that the actual physical coin that Jews give itself becomes a “coin of fire,” joining together two opposites, the spiritual and the physical. Even physical fire that exists in this material world is a polar opposite of a coin – a coin is inanimate matter, fundamentally earth,³⁶ the lowest of the four elements (and, as mentioned, within the category of earth itself, it is found in the depths of the ground). By contrast, fire is the loftiest and most elevated of the elements.³⁷

Certainly, the contrast becomes clearer when looking at the spiritual counterparts of the entities involved. As is well known,³⁸ the four elements – fire, wind, water, and earth – correspond to the four worlds, *Atzilus*, *Beriah*, *Yetzirah*, and *Asiyah*. Earth corresponds to the world of *Asiyah*, the lowest world, while fire corresponds to the world of *Atzilus*, the loftiest world.

We are speaking of joining together these two opposites – a physical coin with a coin of fire. How much more so does this apply when we are not speaking about fire in this physical world, but the fire below the Throne of Glory, as intimated by the word *zeh*, meaning “this,” in the verse, “This is what they shall give...” The fusion of the physical and spiritual represents the very opposite of the entire chainlike pattern of existence, *Seder Hishtalshelus*. That term implies that a lower level of existence derives from a higher one in an orderly and gradual process, like links in a chain, with the lower one being below the upper one. The half-*shekel* represents a departure from that pattern. The fire from below the Throne of Glory is manifest in the half-*shekel* given by the Jews.

מאיר) פון דעם “עליון”, אבער דער תחתון בלייבט למטה פון דעם עליון);

מה שאין כן ביי מחצית השקל איז דער חידוש - אז די מטבע גשמית וואס אידן גיבן איז זי עצמה ווערט “מטבע של אש”, א חיבור פון שני הפכים

- אפילו דער אש גשמית פון עולם הזה, איז ער א קצה ההפכי פון “מטבע”: “מטבע” איז “עפר”³⁸ (און אין עפר גופא - במעמקי האדמה, כנ”ל), דער יסוד הכי נמוך; און אש איז דער יסוד הכי גבוה ונעלה.³⁷

ועל אחת כמה וכמה בתוכן ענינם (ברוחניות) - כידוע³⁸ אז די ד’ יסודות אש רוח מים עפר זיינען כנגד די ד’ עולמות אצילות בריאה יצירה עשיה - עפר כנגד עולם העשיה, עולם הכי תחתון, און אש איז כנגד עולם האצילות, עולם הכי עליון -

וואס דער חיבור פון די שני הפכים, מטבע גשמית מיט מטבע של אש (ועל אחת כמה וכמה אז דאס איז ניט דער אש פון עולם הזה הגשמי, נאר “זה” - דער אש שתחת כסא הכבוד) - איז היפוך דעם גאנצן ענין פון סדר השתלשלות (וואס “השתלשלות” מיינט, כנ”ל, אז דער “תחתון” איז זיך “משתלשל”, ובמילא - למטה פון דעם עליון).

36. Gold – and, similarly, silver – are inanimate objects that derive primarily from the element of earth, *afar*. Moreover, we find the term *afar*, “earth,” used specifically with regard to gold, as the verse (*Iyov*

28:6) states, *afros zahav*, “gold dust!”

37. See *Rambam, Hilchos Yesodei HaTorah*, the end of ch. 3 and the beginning of ch. 4, based on *Bamidbar Rabbah* 14:12 and the *Zohar*, Vol. II, p. 23b ff., et al.

38. *Likkutei Torah, Shir HaShirim*, p. 4d; *Or HaTorah, Shmos*, Vol. 3, p. 826; the *maamar* entitled *Zeh HaYom*, 5660; the *maamar* entitled *Vehar Sinai*, 5662, close to the beginning.

Moreover, a similar order and structure exists within the Torah itself. *Pshat*, the dimension of Torah that reflects the straightforward meaning (which corresponds to the world of *Asiyah*),³⁹ descends through three stages in a chainlike manner from *sod*, the Torah's hidden and mystic dimension (which corresponds to the world of *Atzilus*),³⁸ and, consequently, is far lower than it. Thus, the fusion of the spiritual and the physical within the coin of fire given as the half-*shekel* runs contrary not only to the structure and order that prevails within the world, but even to the structure and order of the Torah, which transcends the world.

Accordingly, the fusion of a coin and fire cannot be achieved through an angel, and not even through the Torah.⁴⁰ Since they all exist within the structure of *Seder Hishtalshelus*, they are defined and limited according to the prevailing pattern of that structure. Only G-d Himself, who willfully chose – without being compelled, Heaven forbid – to define that chainlike order, can alter it. Being truly omnipotent, *nimna hanimnaos* (the one for whom nothing is impossible),⁴¹ only He has the potential to nullify this chainlike order and join together the two opposites⁴² of physicality and spirituality. Only He

נאך מער: דאס איז היפך אפילו פון דעם סדר פון תורה (וואס איז העקער פון וועלט), אפילו פון איר סדר בעניני תורה - ווארום דער סדר אין תורה איז אין אן אופן פון "השתלשלות", אז חלק הפשט (וואס איז כנגד עולם העשייה^ל) איז זיך משתלשל (דריי שלבים) פון חלק הסוד (וואס איז כנגד עולם האצילות^ל) און איז במילא נידעריקער - ובהרבה פון אים.

און דעריבער קען אט דער חיבור (פון "מטבע" מיט "אש") ניט אויפגעטאן ווערן דורך מלאך כו', און אפילו ניט כפיכול דורך תורה^ל, וואס זיי אלע זיינען באופן פון השתלשלות (ובמילא מוגבל בגדר השתלשלות), נאר בלויז הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו, וואס ער האט בוחר געווען ברצונו (ניט חס ושלום בהכרח) אין סדר השתלשלות, און זייענדיק א "כל יכול", "נמנע הנמנעות"^ל, איז ביכלתו צו מבטל זיין דעם סדר השתלשלות, און מחבר זיין די צוויי הפכים^ל פון גשמיות און רוחניות, אז

39. See the beginning of *Naggid U'Metzaveh* based on *Eitz Chayim; Nahar Shalom*, the introduction *Rehovos HaNahar*, towards the end; *Mishnas Chassidim, Masechta Chiyuv HaNeshamos* 1:2, cited and explained in *Likkutei Dibburim*, Vol. 4, p. 771a. See also Rav Chayim Vital's introduction to *Shaar HaHakdamos* (reprinted in *Kuntreis Eitz HaChayim*, addendum 1, p. 62ff.); *Ramaz on Zohar*, Vol. I, p. 4b, et al.

40. True, in general, the Torah has dominion over the creation and can alter it, changing even the past, as evident from the *Talmud Yerushalmi, Kesubos* 1:2, et al. Those sources interpret the verse (*Tehillim* 57:3), "to G-d, who completes [what He promised] me," as meaning that G-d will alter existence to be compatible with

the *halachic* rulings the Sages dictate. Nevertheless, it is not within the Torah's power to combine opposites.

41. To explain the meaning of the term *nimna hanimnaos* used in the main text: *Nimnaos* means "things that are impossible," i.e., things that cannot occur according to the implicit laws of nature and logic. *Nimna* means "it is impossible." The *Tzemach Tzedek*, using the phraseology of the sages of *Chakirah*, Jewish philosophy, refers to G-d as *nimna hanimnaos*, meaning to say that G-d is not bound by anything; nothing, even the seemingly impossible, is impossible for Him. See *Rashba*, Vol. 1, responsum 419, quoted in the *Tzemach Tzedek's Sefer HaChakirah*, p. 68; *Sefer HaMaamarim* 5678, p. 420.

42. In this context, it is noteworthy to cite the explanation given in the *Mitteler Rebbe's Shaar HaEmunah*, ch. 32, et al., of our Sages' (*Sotah* 2a; *Pesachim* 118a; *Zohar*, Vol. II, p. 170a) statement that bringing couples together and the like is as difficult for G-d as the splitting of the Sea of Reeds. In responding to the question – How can it be said that something is difficult for G-d? – the *Mitteler Rebbe* answers that doing so, combining opposites, runs contrary to the pattern with which G-d structured the chainlike progression of existence.*

Note the commentary in *Sefer HaMaamarim* 5654, pp. 133, 146, on the fact that the splitting of the Sea of Reeds is described as difficult, while the creation of heaven and

can cause a physical coin as it exists in this world to actually become also a “coin of fire.”

די מטבע גשמיית זאל ווערן בפועל, אין עולם הזה - אויך, א "מטבע של אש".

What Only G-d Can Do

7. This is the answer the Midrash states that G-d gave Moshe: “The Holy One, blessed be He, took out something like a coin of fire... and showed it to Moshe, telling him, ‘This is what they shall give,’ i.e., they should give [a coin] like this.”

The wording of the Midrash – “the Holy One, blessed be He... telling him” – is precise. This wording emphasizes that the answer was given by G-d Himself and could only be given by Him, and moreover, that it was given by the means of a statement.

The unity of the physical and the spiritual – that a physical coin should also become a coin of fire, that simultaneously, the coin was silver (a physical entity) and atoned for the soul (a spiritual change) – can only be brought about by G-d Himself. He was the one who willfully chose to establish the chainlike order of existence. Thus, it is obvious that He is not constrained by that chainlike order and can nullify it at will.

To cite a similar matter:⁴³ The creation of existence, bringing *yesh*, “an entity” – the world – into existence from *ayin*, “nothingness,” is possible only through the input of G-d’s very Essence, as explained in *Tanya*:⁴⁴

ז. און דאס איז די תשובה (פון אויבערשטן) אין מדרש - ובדייק לשון המדרש: “מטבע של אש הוציא הקדוש ברוך הוא . . . ואמר לו זה יתנו” - “הקדוש ברוך הוא” דיקא און דורך אן אמיירה:

די פאר אייניקונג פון גשמיות און רוחניות (אז א מטבע גשמיית זאל ווערן אויך א "מטבע של אש") - ביידע בפועל בבת אחת, כסף וכסף נפשו - קען געמאכט ווערן נאר דורך "הקדוש ברוך הוא" בעצמו (כנ"ל), וואס ער האט בראונט בוחר געווען אין סדר השתלשלות, און פשיטא אז ער איז ניט מוגבל אין השתלשלות (ויכול לבטל).

ועל דרך דעם ענין פון בריאה יש מאין, וואס קען זיין נאר פון

earth is not. The difficulty involved in the splitting of the sea is that it involved “the fusion of two opposites in one setting.” Consult that source.

On this basis, we can appreciate Moshe’s amazement regarding the half-shekel. The fusion of two opposites, a coin (material existence) and fire is deemed “difficult for G-d,” as it were.

* As mentioned, G-d is *nimna hanimnaos*, and thus, nothing is beyond His potential or difficult for Him. Nevertheless, since the act itself runs contrary to the structure of our existence, it is

described as difficult, i.e., the matter requires G-dly energies that are not usually invested in the ongoing pattern of creation.

43. A further statement can be made: The fusion of two opposites is deemed as “difficult” for G-d, while with regard to creation, our Sages said (*Bereishis Rabbah* 3:2), “The Holy One, blessed be He, did not create His world with toil or wearying labor.”

Obviously, this point does not contradict the explanation in *Tanya*, *Shaar HaYichud VahaEmunah*, ch. 2, that the creation of the world is

considered far more wondrous than the splitting of the Sea of Reeds. The point there is that the creation of the world involved bringing existence as a whole into being, while splitting the sea involved changing one element of a created being’s existence. Nevertheless, splitting the sea is described as difficult because it involves a fusion of opposites within the ongoing pattern of existence. See *Sefer HaMaamarim* 5654, loc. cit.

44. *Tanya*, *Iggeres HaKodesh*, Epistle 20 (p. 130a ff).

The Core Being and Essence of the Emanator, blessed be He, whose existence is from His own Being and was not brought into being from any [external] cause that preceded Him, Heaven forbid – unlike the entities within the chainlike order of existence – alone possesses the potential and the capacity to bring existence into being from nothingness.

Existence was brought into being from nothingness specifically through speech, as our Sages taught,⁴⁵ “The world was created with ten utterances,” and the Psalmist states,⁴⁶ “The heavens were made via G-d’s speech.” In a similar way, the transformation of a material coin into fire was achieved through G-d’s speech.

G-d’s statement, “This is what they shall give,” brought about a new development – that the physical coin that the Jews would give (“they shall give”) would also become fire (“this”). This new development resembles bringing into being all existence in the six days of creation through G-d’s speech.

Addressing Moshe’s Amazement

8. Nevertheless, on the surface, there remains an unanswered question. Even before G-d showed him the coin of fire, Moshe certainly knew that it was within G-d’s potential to fuse two opposites.⁴⁷ Thus, he understood that G-d can join a physical coin with its spiritual source. If so, the original question is still relevant: What caused Moshe to be so amazed that he exclaimed, “What could a person give as atonement for his soul?”

”מהותו ועצמותו של המאציל ברוך הוא שמציאותו הוא מעצמותו ואינו עלול מאיזה עלה”⁴⁵ שקדמה לו חס ושלום, ולכן הוא לבדו בכחו ויכלתו לברוא יש מאין כו”⁴⁶.

און על דרך ווי אין דעם עגין פון יש מאין - איז דאך די התהוות פון מעשה בראשית געווען דורך אמירה ודיבור דוקא, “בעשרה מאמרות נברא העולם”⁴⁷, “בדבר הוי’ שמים נעשו”⁴⁸ - איז אזוי אויך בנוגע דער “התהוות” אז א מטבע גשמית זאל ווערן אויך אש, אז דאס ווערט אויפגעטאן דורך דיבור הקדוש ברוך הוא.

דער דיבור הקדוש ברוך הוא “זה יתנו” - אז די מטבע גשמית וואס אידן גיבן (“יתנו”) וועט זיין אויך “אש” (“זה”) - האט “מהרה” געווען דעם חידוש, בדוגמא ווי די התהוות הנבראים בששת ימי בראשית דורך דיבורו ומאמרו של הקדוש ברוך הוא.

ח. לכאורה קען מען פרעגן:

זיכער האט משה רבינו געוואוסט (אויך איידער דער אויבערשטער האט אים באוויזן “מטבע של אש”) אז עס איז ביכלתו יתברך צו מחבר זיין שני הפכים⁴⁷ - וואס דערפון איז פארשטאנדיק אז דער אויבערשטער קען מחבר זיין די מטבע גשמית מיט (איר שרש ב)רוחניו. והנרא קושיא לדוכתה: וואס איז די תמיהה פון משהן “מה יוכל אדם לתן כפר נפשו?”

45. Avos 5:1.

46. Tehillim 33:6.

47. One might say that Moshe should have realized the possibility

for such a phenomenon from G-d’s first revelation to him at Mount Choreb, where he saw a bush on this physical plane burning and yet it was not consumed by the fire.

However, that phenomenon is not relevant to the instance at hand because the bush was burning with heavenly fire that does not consume (Shmos Rabbah 2:5).

There are several explanations. Among them:

a) Within the wisdom and intellectual bounds of holiness – with which Moshe was identified – such a phenomenon must arouse amazement.⁴² True, were this *mitzvah* to be a *chok*, it would not be questioned. However, it cannot be said that it is a *mishpat* (“judgment”) or *eidus* (“testimonial”),⁴⁸ which are the types of *mitzvos* that logic obligates, or at least can appreciate. Therefore, amazement – the recognition of something beyond the ordinary – is appropriate.

b) Since G-d did not define the half-*shekel* as a *chok*,⁴⁹ Moshe was certain that there was an explanation. He conceived of the *mitzvah* of giving a half-*shekel* as existing within the structured order of the Torah and its *mitzvos*. Moreover, within that order, the half-*shekel* was a *mitzvah* that could be comprehended and not something in the category of a *chok*.

This is reflected by the precise language of the Midrash, “The Holy One, blessed be He, took out something like a coin of fire... and showed it to Moshe.” In order to respond to Moshe’s amazement, it would not have been sufficient to communicate the concept verbally. Then, the cause of his amazement, the fact that there is an aspect of this *mitzvah* that cannot be intellectually understood, would have remained. Instead, G-d had to actually demonstrate to him how the physical coin becomes a coin of fire so that he could see it with his own eyes.

The necessity for such a demonstration is implied by the words, “This (*zeh*) is what they shall give.” *Zeh* is associated by our Sages⁵⁰ with “pointing with one’s finger and saying, ‘this,’” i.e., it refers to a matter that is overtly revealed, to the extent that one can actually see it, point to it, and comprehend what took place. Furthermore, this revelation was not restricted only to Moshe,

48. To cite a Talmudic statement (Mishnah, *Yevamos* 76b) that reflects a similar approach, “If [the teaching] is a *halachah* [conveyed according to the Oral Tradition],

we will accept it. If [it is a matter based] on logic, [there are grounds for dispute.]”

49. On the contrary, G-d emphasized that there was a reason for

איז כִּמְהַ תְּשׁוּבוֹת בְּדָבָר, וּמֵהֵן:

(א) אין חִכְמָה וְשִׁכְל דְקִדּוּשָׁה - מִשָּׁה - דְאֶרְךָ אִזָּא זַאךְ זַיִן תַּמּוּחָּמִי (נָאֵר זַיִיעֲנֵדִיק אַ חֻקָּה אִזוּ עַר נִיט מְהַרְהַר כּו'), אָבְעַר מ'קֶען נִיט זַאגֵן אַז דָּאס אִזוּ אַ "מִשְׁפָּט" אָדְעַר "עֵדוּת"⁴⁸.

(ב) וּויבאַלד אַז דְעַר אַויבְעַרְשִׁטְעַר הָאָט נִיט מְגִדִיר גְעוּנְען דְעַם מַחְצִית הַשֶּׁקֶל אֶלֶס חֻקָּה⁴⁹ - אִזוּ זַיִקְעַר אַז עַס אִזוּ דָּא אַ הַסְבָּרָה אוּיף זַיִן תַּמּוּחָּה, און דִי מִצְוָה פּוֹן מַחְצִית הַשֶּׁקֶל גִּיִּיט אַרַיִן אִין דְעַר "הַשְּׁתַלְשְׁלוֹת" פּוֹן תּוֹרָה וּמִצְוֹת, און נֶאֱכַמְעַר - אִין דְעַם גּוֹפָא, נִיט אִין דְעַם סוּג פּוֹן "חֻקָּה".

און דָּאס אִזוּ אוּיף דְעַר דִיִּיק אִין דְעַר תְּשׁוּבָה (בְּמִדְרָשׁ) - "כְּמִין מִטְבֵּעַ שֶׁל אֵשׁ . . . הִרְאָהוּ לְמֹשֶׁה": כְּדִי צו אַרְאָפְנֵעֲמֶען דִי תַמּוּחָּה פּוֹן מִשָּׁה'ן, אִזוּ נִיט גְעֵנוּג צו זַאגֵן דְעַם עֲנִין צו מִשָּׁה'ן (וּוייל דַאמְאָלֶס בְּלִיבֵט דָּאס אַ תַּמּוּחָּה וּואַס מְעַן קֶען נִיט פֶּאָרְשִׁטִין בְּשִׁכְל), נָאֵר עַס הָאָט גְעִדְאָרְפֵט זַיִן "הִרְאָהוּ" - אַז דִי פֶּעוּלָה (ווי דִי מִטְבֵּעַ גֶּשְׁמִית וּוְעֶרֶט אוּיף "מִטְבֵּעַ שֶׁל אֵשׁ") זַאל זַיִן אִין אַן אוֹפֵן פּוֹן רֵאִיָּה. דִי זַאךְ אִזוּ בְּגִילוּי מִמּוֹשׁ אִין אַן אוֹפֵן פּוֹן "זֶה יִתְנֶנּוּ" - "מְרָאָה בְּאֶצְבְּעוֹ וְאוֹמֵר זֶה".

און נָאךְ מְעַר: דְעַר גִּילוּי אִזוּ (נִיט נָאֵר בִּי מִשָּׁה'ן, נָאֵר) בִּי

giving the half-*shekel* – “so there not be a plague among them” (*Shmos* 30:12).

50. *Shmos Rabbah* 23:15; *Taanis* 31a; *et al.*

but was communicated to every Jew. Moshe clarified to them that when they give a half-*shekel*, they are giving “this.” “This,” which refers to a “coin of fire,” is revealed in the coin a Jew gives. Moshe was instructed by G-d “so that he make a thorough distinction” and, as a result, “make [the matter] known to the Jewish people.”⁵¹

The Uniqueness of Fire

9. Further explanation can be added regarding the concept of a coin of fire by focusing on the fact that its substance was fire. Seemingly, to emphasize that the half-*shekel* coin that the Jews gave was not merely a physical coin but was also the coin from below G-d’s Throne of Glory, it was not necessary to show a coin of fire specifically. There are many other entities in the spiritual realms,⁵² including water – for example, the archangel Michael is described⁵³ as “the angel of water” – so why was Moshe shown specifically a coin of fire?

It could be said that by doing so, G-d showed – and, as a result, brought about – that not only would giving the half-*shekel* be a spiritual matter, but would possess the loftiest dimension within spirituality, the dimension of fire.

There is a difference between fire and the other three elements, earth, water, and wind. Even on this physical plane – and it is understood that this is an extension of the pattern that characterizes their spiritual sources – the nature of the latter three elements is to descend lower, or at least (as with regard to wind) remain on their same level. By contrast, the nature of fire is to

אֲלֶע אֵיֶדן - אִז וַיֵּעַר נְתִינָה אִזוּ בְּאוֹפֶן פּוֹן “זֶה יִתְנֶנּוּ”, אִז אִין דְּעַר מְטֵבַע וְנָאֵס זַי גִּבְנֵן שְׁטֵיט בְּגִילוּי אוּיָד אִז זַי אִזוּ “זֶה”, “מְטֵבַע שֶׁל אֵשׁ” (“לְהַבְחִין הַיֵּטֵב וְעַל יְדֵי זֶה) לְהוֹדִיעַ לְיִשְׂרָאֵל” (מִט).

ט. וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף בִּיאוּר אִין דְּעַם תּוֹכָן הַעֲנִין פּוֹן “מְטֵבַע שֶׁל אֵשׁ” - אֵשׁ דִּיקָא. דְּלִכְאוּרָה:

צוּ מְדַגִּישׁ זַיִן אִז דִּי מְטֵבַע וְנָאֵס אֵיֶדן גִּבְנֵן אִזוּ (נִיט נָאֵר אַ מְטֵבַע גְּשְׁמִית, נָאֵר אוּיָד) דִּי מְטֵבַע שְׁלִמְעָלָה שְׁמַתַּחַת כְּסָא הַכְּבוֹד - אִזוּ נִיט מוּכְרַח צוּ וַיִּזְיֵן מְטֵבַע שֶׁל אֵשׁ דִּיקָא. וְנָאֵר מֵעַן גְּעַפְנִיט אִז לְמַעְלָה אִזוּ אוּיָד דְּאִי עֲנִין הַמַּיִם (“מִיכָאֵל שֶׁר שֶׁל מַיִם”⁵³) וְכוּ' - פֶּאֲרוּוֹאֵס הָאֵט מֵעַן בְּאוּיָזִין “מְטֵבַע שֶׁל אֵשׁ” דִּיקָא?

וַיֵּשׁ לּוֹמֵר, אִז דְּעַרְמִיט הָאֵט דְּעַר אוּיָבְעַרְשֶׁטְעַר (בְּאוּיָזִין, און דוּרְכְּדַעַם) אוּיָפְגַעְטָאן, אִז דִּי נְתִינָה פּוֹן מַחְצִית הַשֶּׁקֶל זָאָל זַיִן נִיט נָאֵר אַן עֲנִין רוּחַנִי, נָאֵר אִין רוּחַנִיּוֹת גּוּפָא - אַן עֲנִין פּוֹן “אֵשׁ”:

דְּעַר אוּיָבְעַרְשֶׁיִד צוּוִישֶׁן אֵשׁ און דִּי אַנְדְּעַרְע יְסוּדוֹת: עֶפֶר מַיִם וְרוּחַ (כְּפֶשׁוּטֵם לְמַטָּה, וְנָאֵס דְּעַרְפוֹן אִז פֶּאֲרֶשֶׁטְאֲנִדִּיק אוּיָד בְּנוֹגַע צוּ שְׁרֶשֶׁם הַרוּחַנִי) אִזוּ - אִז דִּי אַנְדְּעַרְע יְסוּדוֹת זַיִנְעַן יוֹרֵד לְמַטָּה, אַדְּעַר לְכָל הַיּוֹתֵר - בְּלִיבֵן בְּמִקּוּמָם; מַה שְּׂאִין כֵּן טֵבַע

51. *Tosafos, Chulin 42a.*

52. True, G-d’s Throne of Glory is described as being of fire (*Daniel* 7:9; the hymn *Imru L’Elokim* recited in the *Shacharis* Service of Yom Kippur). However, it is a spiritual entity that was perceived by the

Prophets in other ways as well. Thus, *Yechezkel* 1:26 describes the throne not as being of fire, but as having “the appearance of sapphire stone.” Note also that the “World of G-d’s Throne” is identified with the world of *Beriah*, and *Beriah* is not specifi-

cally identified with the element of fire. This is not the place for further discussion of the matter.

53. See *Midrash Tanchuma, Parshas Vayigash*, sec. 6; *Likkutei Sichos*, Vol. 25, p. 260, and the sources mentioned there.

ascend upward.⁵⁴ Indeed, because of that quality, it is necessary for there to be a distinct activity – that it be anchored by a wick – for fire to remain below.

This is the message G-d communicated to Moshe by showing him a coin of fire – that giving a half-*shekel* does not merely involve giving a spiritual coin, but that within spirituality itself, this coin is characterized by fire. It has the tendency of fire – to always ascend higher, continually rising to loftier and loftier levels of holiness.

With this explanation, it is possible to better understand how a physical coin can bring about atonement for one's soul. This is possible because it possesses the qualities of fire, reflecting an ongoing tendency to ascend, to move away from material matters and seek the spiritual.

The Coins of Fire We Give Today

10. The above provides us with a wondrous lesson relevant to our Divine service. The command to give a half-*shekel* applied primarily in the era of the *Beis HaMikdash*,⁵⁵ when it was necessary to give a half-*shekel* for the purchase of the communal offerings brought throughout the year.⁵⁶ Nevertheless, even in the present age, it is Jewish custom⁵⁷ to give a coin that is half the value of the standard measure of the prevailing local currency (e.g., a half-dollar) before Purim⁵⁸ – specifically on the eve⁵⁹ of Purim, before reciting the Afternoon Service – to commemorate the giving of the half-*shekel* that was

הָאֵשׁ אִיזוּ צו עוֹלָה זַיִן לְמַעְלָהּ,⁵⁴ עַד כְּדִי כֹךְ, אִז עַס פֶּאָדערט זיך אַ הַשְׁתַּדְּלוּת מְיֻחָדָת (דוּרְךְ אַ פֶּתִילָה וכו') אִז דְּעַר אֵשׁ זָאל בְּלִיבֵן לְמַטָּה.

און דאס האט דער אויבערשטער באוויזן משה'ן "מטבע של אש" – אז די נתינה פון מחצית השקל דורך אידן איז (ניט נאר א נתינה פון א מטבע רוחנית, נאר אין דעם גופא) באופן פון "אש", אז עס האט די תכונה פון אש צו שטענדיק עולה זיין למעלה, לעלות בקדש עילוי אחר עילוי.

און דערמיט איז נאך מער יומתק ווי א מטבע גשמית קען אויפטאן "כפר נפשו" – וויבאלד אז זי האט אין זיך די תכונה פון "אש", וואס ווייזט אויף עליה למעלה, דאס דערווייטערן זיך פון חומריות און די שאיפה צו רוחניות.

יו"ד. דערפון לערנט מען אפ א הוראה נפלאה אין עבודת האדם:

אף על פי וואס דער ציווי פון נתינת מחצית השקל איז בעיקרו בזמן שבית המקדש היה קיים,⁵⁵ ווען מ'האט געדארפט געבן דעם מחצית השקל צוליב די קרבנות ציבור פאר דעם גאנצן יאר⁵⁶ – פונדעסטוועגן, איז דאך אויך בזמן הנה פאראן דער מנהג ישראל⁵⁷ "לתת" קודם פורים ("בליל" פורים קודם שמתפללים מנחה") מחצית מן המטבע הקבוע באותו מקום ובאותו זמן, וזכר למחצית השקל

54. See *Tanya*, the beginning of ch. 19, based on *Bamidbar Rabbah* 14:12. See the *Zohar*, Vol. II, p. 24a; *Rambam*, *Hilchos Yesodei HaTorah* 2:4, and his later comments in that source as cited in footnote 37.

55. *Rambam*, *Hilchos Shekalim* 1:8.

56. *Rambam*, loc. cit. 4:1.

57. Jewish custom is itself considered as Torah. (See *Talmud Yerushalmi*, *Pesachim* 4:1. *Tosafos*, *Menachos* 20b, s.v. *nifsal*, uses the expression, "The custom of our ancestors is..." See also *Minhagim Yeshanim Midura*, p. 153; *Maharil* as quoted by *Rama*, *Yoreh De'ah* 376:4.)

58. *Rama*, *Orach Chayim* 694:1.

59. This is *Rama's* wording, loc. cit., taken from *Maharil Beleil*, translated as "on the eve" – more literally, "on the night" – is the wording found in all of the editions that I have seen. It would be appropriate to investigate the wording in other editions.

given in the month of Adar. Since the Torah mentions *terumah* three times in the passage regarding the donations to the Sanctuary, three half-*shekalim* should be given.⁶⁰

In addition, there exists a spiritual Sanctuary and a *Beis HaMikdash* within every Jew, as alluded to by the verse,⁶¹ “You shall make for Me a Sanctuary and I will dwell among them.” Since the verse does not state “within it,” but “among them,” it is interpreted to mean that G-d dwells in the Sanctuary that is found within every individual Jew.⁶² As such, it is understood that there is a spiritual counterpart to giving the half-*shekel* from which are made the sockets³³ of the spiritual Sanctuary that exist within every Jew.

This is the lesson from the charge “Give this,” meaning, “Give a coin of fire”:

When a Jew gives a coin for a *mitzvah* or to charity – and, similarly, when he consoles a poor person with words,⁶³ using actual speech produced by his five physical organs of speech – he is not giving merely a physical coin nor speaking ordinary words, he is also giving a “coin of fire,” a spiritual and holy entity. Moreover, in that category itself, his gift is one characterized by fire, whose nature is always to ascend.

From the half-*shekel*, we also derive a lesson regarding all the *mitzvos*:⁶⁴

60. In this, there is also a distinction between giving the half-*shekel* and other customs that are carried out as a remembrance or a substitute for a given *mitzvah* or practice in the era of the *Beis HaMikdash*. The custom of giving a half-*shekel* approximates the practice in the time of the *Beis HaMikdash* to a large extent – specifically, the giving of a physical coin as was done then, that it be half the coin used in the local currency, etc. By contrast, the remembrances ordained for other practices observed in the *Beis HaMikdash* do not neces-

sarily correspond as closely to what was done then. This emphasizes how the lesson of the half-*shekel* applies to the coins that we give.

61. *Shmos* 25:8.

62. See *Kesser Shem Tov*, p. 42b ff. (in the new print, towards the end of sec. 319, on p. 188ff.).

63. See *Bava Basra* 9b.

64. The relevance of the half-*shekel* to all other *mitzvos* comes in addition to the concept that every *mitzvah* includes all the *mitzvos*. This

שהיו נותנין באדר. ומאחר ששלשה פעמים כתיב תרומה בפרשה, יש לתן שלשה נ"ה.

נוסף לזה: וויבאלד אז ביי יעדער אידן איז פאראן א משכן ומקדש רוחני, כמו שנאמר⁶¹ "ושכנתי בתוכם", בתוכו לא נאמר אלא בתוכם, בתוך כל אחד ואחד מישראל⁶² - איז פארשטאנדיק, אז עס איז דא דער ענין פון נתינת מחצית השקל (ברוחניות) פון וועלכן מען מאכט די אדני המושכן⁶³ (פון דעם משכן רוחני ש"בתוכם").

און אויף דעם איז די הוראה פון דעם ענין פון "זה יתנו" - מטבע של אש - אז ווען אידן גיבן א פרוטה למצוה, לצדקה (און אזוי אויך ווען מ'איז מפסיס אן עני בדברים⁶³, דיבור גשמי דורך די ה' מוצאות הפה הגשמיים), איז דאס ניט סתם א מטבע גשמית (אדער דיבור גשמי), נאר (אויך) א "מטבע של אש" - אן ענין פון רוחניות וקדושה, און אין דעם גופא - מיט דער תכונה פון אש, וואס טבעו איז אז ער איז שטענדיק עולה למעלה.

און פון מחצית השקל לערנט מען אויך אפ אויף אלע מצות⁶⁴ -

is particularly true based on the explanation of the concept that one who is occupied with one *mitzvah* is exempt from observing other *mitzvos* (*Sukkah* 25a; *Sotah* 44b). See *Tzafnas Panei'ach, K'lallei HaTorah VehaMitzvos, erech oseik bemitzvah; and according to Chassidus* (*Sefer HaMaamarim* 5655, p. 37; the series of *maamarim* entitled *Yom Tov shel Rosh HaShanah*, 5666, p. 68; *Sefer HaMaamarim Kuntreisim*, Vol. 2, p. 435b).

In addition, the sockets for the Sanctuary were made from the

Every action performed by a Jew involving matters of the Torah and its *mitzvos* that concern physical entities – *tzitzis* made from physical wool, *tefillin* scrolls written on physical parchment, and, similarly, all the *mitzvos* – is not merely a physical activity. It is also a “coin of fire,” a spiritual and holy matter.

From this, we can understand the great and wondrous positive virtue in the vitality, warmth, and zeal – the “fire of holiness” – a Jew infuses into his Divine service in all aspects of the Torah and its *mitzvos*, to the extent that the “coin of fire” is apparent in every one of his actions.

Recalling this *mitzvah* will enable our fusion of the spiritual and the physical to continue until we are able to again actually fulfill the command,⁶⁵ “A constant fire should burn on the altar” – including the altar of the heart⁶⁶ – to the extent that “it will never be extinguished.”

אז יעדע פֿעולֿה פֿון אַ אידן אין עניני תּוֹרָה ומצוֹת, כאַטש זײ זײַנען געוואָרן אין דברֿים גשמיִים דּוֹקא (צײצײט בצִמְר גשמי, תּפּילין בקלף גשמי, וכּוּצא בּוֹה בשאָר כּל המצוֹת) - איז דאָס נײט בלויז אַ פֿעולֿה גשמיִת, נאָר ס'איז אויך "מטבֿע שֶׁל אֵש", אַן ענין פֿון רוח־נײוּת וקדוּשָׁה.

און פֿון דעם איז פֿאַרשטאַנדיק דער גודל העילוי וְהַפְלָאָה אין דעם ענין פֿון חיות, וואַרעמקײט און התלהבות - "אש" שֶׁל קדוּשָׁה - אין דער עבודה פֿון אַ אידן בכל עניני התּוֹרָה ומצוֹתײה, ביז אז אין יעדער פֿעולֿה זײַנע איז נײכר די "מטבֿע שֶׁל אֵש",

ביז אז ער איז מקיים דעם ציוויײט: אַש תּמּוּד תּוֹקֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ (הלבֿב) לֹא תִכָּבֵּה.

(משיחת ש"פ משפטים
פ' שקלים) תשמ"ה)

half-shekalim (as mentioned above) and they served as the foundation for the Sanctuary as a whole. Accordingly, the half-shekel serves as the foundation on which stands the Sanctuary as a whole, i.e., the structure resulting from the totality

of the observance of the Torah and its *mitzvos*, which leads to G-d's dwelling among the Jewish people as a whole and within every individual Jew in particular. We can derive from this that a representative aspect is drawn down into all

the *mitzvos* from the paradigm of the half-shekel.

65. Vayikra 6:6.

66. See *Likkutei Torah, Devarim*, p. 78c ff. Consult that source.

(א) פרשתנו (תשא) ל, יג.	ניתנה בלשון היד בהקדמתו - היינו מדרשי חז"ל בזה.	(א) פרשתנו (תשא) ל, יג.
(ב) ירושלמי שקלים פ"א ה"ד. תנחומא פרשתנו ט. נשא יא. במדבר רבה פ"ב, ג. הובא בפירוש רש"י על הפסוק. וראה לקו"ש חט"ו ע' 381. ושם נסמך.	(ז) ובפרט על פי לשון התוספות שתמיהתו היתה "מה", שדבר איזה שיהיה - אינו יכול להיות כופר נפש. להעיר ממאמר רו"ל שאדם אומר בפשטות (ובודאות): סלע זו לצדקה בשביל שיחיה בני (פסחים ח, סוף ע"א ושם נסמך).	(ג) ד"ה זאת - חולין מב, סוף ע"א. וראה מדרשים שצוינו בלקו"ש שם הערה 2 (וראה שם ע' 383, 983 ואילך).
(ג) ד"ה זאת - חולין מב, סוף ע"א. וראה מדרשים שצוינו בלקו"ש שם הערה 2 (וראה שם ע' 383, 983 ואילך).	(ח) קדושין פב, א (במשנה). ויש לומר, (שגם) מטעם זה נקרא המנון "היקום אשר ברגליהם" (עקב יא, ו בפירוש רש"י - מפסחים ק"ט, א. סנהדרין ק"י, א. במדבר רבה פ"ח, יג. ושם נסמך) - בבחינת רגלים.	(ד) פירוש המשניות להרמב"ם סנהדרין פרק חלק היסוד הו'. ריש פרשת בחוקותי.
(ד) פירוש המשניות להרמב"ם סנהדרין פרק חלק היסוד הו'. ריש פרשת בחוקותי.	(ט) תהלים קד, ד. תרומה כו, ל. ראה מנחות כט, א. ירמיה כג, כט.	(ה) ומצינו שכר מפורש בפרט בנוגע חיי נפשו - במצות צדקה שסתמה בממון - תנחומא משפטים טו ועוד - ושכבר נצטוו משה על דבר גמ"ח וכו' לפני מצות מחצית השקל - ובפירושה
(ה) ריש פרשת בחוקותי.	(י) תהלים קד, ד. תרומה כו, ל. ראה מנחות כט, א. ירמיה כג, כט.	(ו) ומצינו שכר מפורש בפרט בנוגע חיי נפשו - במצות צדקה שסתמה בממון - תנחומא משפטים טו ועוד - ושכבר נצטוו משה על דבר גמ"ח וכו' לפני מצות מחצית השקל - ובפירושה
(ו) ומצינו שכר מפורש בפרט בנוגע חיי נפשו - במצות צדקה שסתמה בממון - תנחומא משפטים טו ועוד - ושכבר נצטוו משה על דבר גמ"ח וכו' לפני מצות מחצית השקל - ובפירושה	(יא) ראה לקו"ש ח"ג ע' 925 ואילך. חט"ו ע' 390 ואילך. ועוד.	(ז) ראה לקו"ש ח"ג ע' 925 ואילך. חט"ו ע' 390 ואילך. ועוד.
(ז) ראה לקו"ש ח"ג ע' 925 ואילך. חט"ו ע' 390 ואילך. ועוד.	(יב) ראה לקו"ש ח"ג ע' 925 ואילך. חט"ו ע' 390 ואילך. ועוד.	(ח) קדושין פב, א (במשנה). ויש לומר, (שגם) מטעם זה נקרא המנון "היקום אשר ברגליהם" (עקב יא, ו בפירוש רש"י - מפסחים ק"ט, א. סנהדרין ק"י, א. במדבר רבה פ"ח, יג. ושם נסמך) - בבחינת רגלים.
(ח) קדושין פב, א (במשנה). ויש לומר, (שגם) מטעם זה נקרא המנון "היקום אשר ברגליהם" (עקב יא, ו בפירוש רש"י - מפסחים ק"ט, א. סנהדרין ק"י, א. במדבר רבה פ"ח, יג. ושם נסמך) - בבחינת רגלים.	(יג) ראה לקו"ש ח"ג ע' 925 ואילך. חט"ו ע' 390 ואילך. ועוד.	(ט) ולהעיר, שחטא העגל - שמחצית השקל הרי הוא הכפרה עליו (ירושלמי שקלים פ"ב סוף ה"ג. תנחומא פרשתנו י"א. ועוד) - בא על ידי
(ט) ולהעיר, שחטא העגל - שמחצית השקל הרי הוא הכפרה עליו (ירושלמי שקלים פ"ב סוף ה"ג. תנחומא פרשתנו י"א. ועוד) - בא על ידי	(יד) ראה לקוטי אמרים להרב המגיד סימן רכ"ז (נה, א). אור תורה פרשת אחרי	(י) ולהעיר, שחטא העגל - שמחצית השקל הרי הוא הכפרה עליו (ירושלמי שקלים פ"ב סוף ה"ג. תנחומא פרשתנו י"א. ועוד) - בא על ידי
(י) ולהעיר, שחטא העגל - שמחצית השקל הרי הוא הכפרה עליו (ירושלמי שקלים פ"ב סוף ה"ג. תנחומא פרשתנו י"א. ועוד) - בא על ידי		(י) ולהעיר, שחטא העגל - שמחצית השקל הרי הוא הכפרה עליו (ירושלמי שקלים פ"ב סוף ה"ג. תנחומא פרשתנו י"א. ועוד) - בא על ידי

- (מג) אבות ריש פ"ה.
 (מד) תהלים לג, ו.
 (מה) ולהעיר, לכאורה, מענין הסנה הבוהר למטה בהר חורב ואינו אוכל. אבל: שם היה בוהר ב"אש של מעלה" ש"אינה אוכלת" (שמות רבה פ"ב, ה) - ואינו שייך לנדון דידן.
 (מו) ראה לעיל הערה לט.
 (מז) על דרך: אם הלכה נקבל ואם לדין יש תשובה (במות עו, ב - במשנה).
 (מח) ואדרבא הדגיש טעם "ולא יהיה בהם נגף" (פרשתנו ל, יב).
 (מט) לשון התוספות - חולין שם.
 (נ) אף על פי שכסא הכבוד הוא של אש (דניאל ז, ט. פיוט אמרו לאלקים בשחרית דיום הכפורים) אבל ביהוקאל (א, כו) - "כמראה אבן ספיר". ועולם הכסא הוא עולם הבריאה וכו'. ואין כאן מקומו.
 (נא) ראה תנחומא ויגש ו. לקו"ש חכ"ע' 260. ושם נסקנן.
 (נב) ראה תניא ריש פרק יט - על פי במדבר רבה שבהערה לד. וראה זהר (כד, א) ורמב"ם (פ"ד ה"ב) שבהערה הנ"ל.
 (נג) רמב"ם הלכות שקלים פ"א ה"ח.
 (נד) רמב"ם שם ריש פ"ד.
 (נה) אשר תורה היא.
 (נו) רמ"א אורח חיים ריש סימן תרצד.
 (נז) לשון הרמ"א - ממחר"ל. בלי - כן הוא בדפוסים שראיתי. ויש לברר בשאר הדפוסים.
 (נח) וגם בזה חלוק מחצית השקל מכמה וכמה ענינים שעושים לזכר או במקום וכו' - שמדייקים בה שתהיה במטבע גשמית דוקא כדאז, מחצית וכו'.
 (נט) תרומה כה, ח.
 (ס) של"ה סט, א. רא, א. שכה, ב. שכו, ב. ראשית חכמה שער האהבה פ"ו קרוב לתחלתו. לקוטי תורה ריש פרשת נשא. ובכמה מקומות.
 (סא) ראה כתר שם טוב מב, סוף ע"ב ואילך.
 (סב) נסמן לעיל הערה ל.
 (סג) ראה בבא בתרא ט, ב.
 (סד) דנוסף לזה מצוה חלולת את כל מעשה שער היתרה מזה - דחילוור ב' הפכים קשה למעלה, מה שאין כן הבריאה הרי לא בעמל כו' נברא העולם (בראשית רבה פ"ג, ב) - וכפשוט אינו סותר מה שנתבאר בתניא שער היחוד והאמונה פ"ב.
 (מא) השתלשלות.
 (מב) אגרת הקדש סימן כ (קל, סוף ע"א ואילך).
- עפרות זהב (איוב כח, ו).
 (לד) ראה רמב"ם הלכות יסודי התורה סוף פ"ג וריש פ"ד - והוא מבמדבר רבה (פ"ד, יב) ומזוהר הקדוש (ח"ב כג, סוף ע"ב ואילך. ועוד).
 (לה) לקוטי תורה שיר השירים ד, ד. אור התורה יתרו ע' תתכו. ד"ה זה היום תר"ס. והר סיני תרס"ב קרוב לתחלתו.
 (לו) ראה נגיד ומצוה בתחלתו מעץ חיים. נהר שלום בהקדמת רחובות הנהר בסופו. משנת חסידים (מסכת חיוב הנשמות פ"א מ"ב) - הובאו ונתבארו בלקוטי דיבורים ח"ד תשעא, א. וראה הקדמת הרח"ו לשער ההקדמות (נעתקה בקונטרס עץ החיים (הוספה הא') ע' 62 ואילך). רמ"ז לזהר ח"א ד, סוף ע"ב. ועוד.
 (לז) אף שבכלל תורה שולטת על הבריאה ומשנה אותה, ואפילו את העבר, כבירושלמי (כתובות פ"א ה"ב. ועוד) על הפסוק (תהלים נו, ג) לאיל גומר עלי.
 (לח) ראה שו"ת הרשב"א ח"א סימן תי"ח, הובא בספר החקירה להצמח צדק ע' 68. סה"מ תרע"ח ע' תכ.
 (לט) ולהעיר מהביאור במאמר רו"ל (סוטה ב, א. פסחים קיח, א. זהר ח"ב קע, א) דקשה (לפני הקב"ה) לזווג (וכיוצא בזה) כקריעת ים סוף - דלכאורה איך שייך קושי למעלה - והביאור כי "זהו היפך הסדר והשתלשלות" (שער האמונה לאדמו"ר האמצעי פל"ב. ובכמה מקומות). - ולהעיר מסה"מ תרנ"ד (ע' קלג. קמו) דהקושי שבקריעת ים סוף - וזה שבקריעת ים סוף דוקא נאמר ש"קשה", ולא נאמר כן בבריאת שמים וארץ - הוא לפי שבקריעת ים סוף היה "חיבור שני הפכים בנושא אחד", עיין שם. ועל פי זה יומתק יותר מה שתמה משה במחצית השקל - כי חיבור הפכים "דמטבע" (גשמית) ו"אש" הוא ענין של קושי למעלה, כביכול.
 (מ) ויש לומר דעוד יתרה מזה - דחילוור ב' הפכים קשה למעלה, מה שאין כן הבריאה הרי לא בעמל כו' נברא העולם (בראשית רבה פ"ג, ב) - וכפשוט אינו סותר מה שנתבאר בתניא שער היחוד והאמונה פ"ב.
 (מא) השתלשלות.
 (מב) אגרת הקדש סימן כ (קל, סוף ע"א ואילך).
- הריבוי כסף וזהב שלהם, וכמו שנאמר (הושע ב, י) על פי פירוש רש"י ריש פרשת דברים ד"ה ודי זהב) "וכסף הריבית להם וזהב עשו לבעל". וראה פירוש רש"י פרשתנו לב, לא.
 (כ) שבת ריש פכ"ד. שולחן ערוך אדמו"ר הזקן חלק אורח חיים ריש סימן רסו. סימן שכט ס"ז.
 (כא) שבת קיז, ב. ועוד. רמב"ם הלכות שבת פ"ו הכ"ב. פכ"ג ה"כ.
 (כב) להעיר מהמבואר (סה"מ הש"ת ע' 114. וראה תורת חיים שמות קיב, ב) דהר מורה על עליית הדומם.
 (כג) משלי יז, ג. שם כז, כא. - וראה אגרת הקדש סימן י"ב. דרושי פרשת שקלים (הוספות לתורה אור (קיא, ג). סה"מ תר"ל ע' קיב. ועוד).
 (כד) תניא ריש פ"ב (ע"פ איוב לא, ב).
 (כה) ובפרט על פי הפירוש "כופר נפשו" בכתיב הארז"ל (טעמי המצוות פרשתנו. ספר הליקוטים שם) - וראה לקוטי לוי יצחק על פסוקי תנ"ך סוף ע' נב.
 (כו) להעיר מהא דכמה וכמה סוגי קדושה אינם משנים חומר הדבר, כי אם רק צורתו (ספר תורה וכו' - ראה מפענח צפונות פ"א ס"ה ושם נוספו).
 (כז) יומא סז, ב (וראה פירוש רש"י שם ד"ה שמא). וראה פירוש רש"י ריש פרשת חוקת. רמב"ם הלכות מעילה בסופן.
 (כח) ובפרט שבמחצית השקל "כופר נפשו" הוא לא רק שכר המצוה, כי אם גם סיבת וטעם המצוה (היפך ענין חוקה).
 (כט) תנחומא משפטים טו.
 (ל) פירוש רש"י ריש פרשת תרומה. פרשתנו (ל, טו) - והוא ממדרש רו"ל ירושלמי שקלים פ"א ה"א.
 (לא) על פי זה תומתק ובפשטות - דעת הפוסקים (רמב"ם ריש הלכות שקלים) שמחצית השקל חלוקה מכל הניתנות שצריך להיות בבת אחת דוקא. - וראה לקו"ש חט"ז ע' 386 ואילך.
 (לב) כידוע שזהו החידוש במתן תורה שאז נתבטלה הגזירה דעליונים לא ירדו לתחתונים ותחתונים לא יעלו לעליונים (שמות רבה פ"ב, ג. תנחומא וארא טו) - ועל ידי זה נעשה החיבור בין גשמיות ורוחניות (שעל ידי פעולה גשמית יפעלו ענין רוחני).
 (לג) וביסודו (העפר) דומם גופא נקרא

נעשו אדני המשכן (כנ"ל), נמצא שזהו היסוד שעליו בנוי המשכן כולו - כללות העבודה ד"ושכנתי בתוכם"

הנעשית על ידי קיום התורה ומצוות. שמזה מובן, שמהענין דמחצית השקל נמשך מעין ודוגמא גם בכל המצוות.

סה) ריש פרשת צו (ו, ו).
סו) ראה לקוטי תורה סוכות עה, ג ואילך.
עיינ שם.